

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/140/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7816206547
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Čabaiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7816206547.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Čabaiovej a sudcov JUDr. Martina Kolesára a JUDr. Zuzany Matyiovej v spore žalobcu: Q., zastúpený JUDr. Alexandrom Milkom, advokátom, so sídlom Cyrila a Metoda 4, Rožňava, proti žalovanému: N. zastúpený JUDr. Ladislavom Csákóom, advokátom, so sídlom Hviezdoslavova 4, Rožňava, o zaplatenie 1.927,- Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo 4. decembra 2018, č. k. 9C/157/2016-43

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalovaný je p o v i n n ý nahradíť žalobcovi 100 % trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Rožňava (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.879,70 Eur s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne od 23.3.2017 do zaplatenia (I), v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (II) a priznal žalobcovi nárok na plnú náhradu trov konania (II).

2. Súd prvej inštancie tak rozhodol o žalobe, ktorou sa podľa jej skutkového vymedzenia žalobca domáhal náhrady škody spôsobenej mu žalovaným tým, že spolu s ďalšími osobami (H. H.) ho dňa 12.4.2014 vo večerných hodinách na terase pred pohostinstvom v obci V. strhli na zem, kde ho všetci traja kopali do rôznych častí tela, a tým mu spôsobili viaceré poranenia - zlomeninu nosových kostí bez posunu úlomkov, pomliaždenie mäkkých tkanív v pravej okoloočnicovej oblasti, mäkkých tkanív krku, pravej lopatky, driekovej oblasti, pravého lakťa, ľavého ramena a ľavého lakťa s odreninami, pre ktoré bol uznaný za pracovne neschopného a musel sa podrobiť liečbe mimo miesta svojho bydliska. Za toto konanie bol žalovaný trestným rozkazom Okresného súdu Rožňava sp. zn. 3T/14/2016 zo dňa 16.2.2016 uznaný za vinného z prečinu ublíženia formou spolupáchateľstva podľa ust. § 156 ods. 1 Trestného zákona v súbehu s prečinom výtržníctva podľa ust. 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Popri odškodnení za pretrpenú bolesť v sume 1.566,- Eur (95 bodov po 16,48 Eur) sa žalobca domáhal náhrady za stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti, trvajúcej od 14.4.2014 do 30.4.2014, v sume 276,35 Eur, náhrady nákladov vynaložených na dopravu k lekárovi motorovým vozidlom v celkovej sume 37,70 Eur (včítane náhrady za opotrebenie motorového vozidla) a náhrady nákladov vynaložených na dopravu motorovým vozidlom k súdnemu znalcovi v sume 47,30 Eur.

3. Prvoinštančný súd v napadnutom rozsudku skutkovo vyšiel zo zistení, zodpovedajúcich v podstatnom tvrdeniam žalobcu o okolnostiach vzniku škody. Navyac v tejto súvislosti skutkovo tiež ustálil, že žalobca prišiel do pohostinstva v obci Slavošovce po tom, čo mu M. U. telefonicky oznámila, že žalovaný bije jeho syna X.. Žalobca po príchode vyzval žalovaného, aby pohostinstvo opustil a nakoľko žalovaný

na túto výzvu nereagoval, žalobca ho chytil za tričko a vytiahol ho z pohostinstva na terasu. Tam bol žalobca žalovaným H. N. a V. H. napadnutý údermi a kopancami do celého tela. Súd prvej inštancie mal za preukázaný i žalobcom tvrdený rozsah poškodenia zdravia, ktoré utrpel následkom opísaného útoku, a tiež aj spôsob lekárskeho bodového hodnotenia utrpenej bolesti. Podľa zistenia prvoinštančného trvala pracovná neschopnosť žalobcu, následkom poškodenia zdravia spôsobeného žalovaným od 14.4.2014 do 30.4.2014, pričom za toto obdobie vznikol žalobcovi schodok na príjme zo závislej činnosti v pracovnom pomere pre spoločnosť SHP SLAVOŠOVCE, a.s., oproti priemernému zárobku, ktorý dosahoval pred vznikom škody, v sume 276,35 Eur. Napokon mal súd prvej inštancie za preukázané tiež tvrdenie žalobcu, že v súvislosti s poškodením zdravia spôsobeného mu žalovaným, absolvoval v dňoch 12.4.2014, 14.4.2014 a 24.4.2014 lekárske vyšetrenia v zdravotníckom zariadení v Rožňave. Naproti tomu súd prvej inštancie nemal za preukázanú kauzálnu súvislosť medzi nákladmi vynaloženými na dopravu k znalcovi a poškodením zdravia žalobcu za situácie, že znalecké dokazovanie nebolo vynútené zdravotným stavom žalobcu, ale bolo vykonané len pre účely trestného konania.

4. Na takto ustálený skutkový stav prvoinštančný súd aplikoval ust. § 420 ods. 1 a 3, § 441, § 438 ods. 1, § 439 a § 444 zák. č. 40/1964 Zb., Občiansky zákonník, v znení neskorších zmien a doplnkov, ust. § 5 zák. č. 437/2004 Z. z., o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov, v znení neskorších zmien a doplnkov a § 7 zák. č. 283/2002 Z. z., o cestovných náhradách, v znení neskorších zmien a doplnkov. Na ich základe, vo vzťahu k základu uplatneného nároku právne uzavrel, že žalovaný za škodu vzniknutú žalobcovi zodpovedá podľa ust. § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nakoľko ju podľa spôsobu rozhodnutia v trestnom konaní (tiež) spôsobil zavineným protiprávnym konaním. S obranou žalovaného, spochybňujúcou jeho zodpovednosť za škodu v kontexte skutočnosti, že na útoku na žalobcu sa podieľali tiež H., sa súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku vysporiadal poukazom na ust. § 438 ods. 1 Občianskeho zákonníka, z ktorého vyplýva, že ak škoda bola spôsobená viacerými škodcami, zodpovedajú za ňu spoločne a nerozdielne, čo znamená, že poškodený si svoj nárok na náhradu celej škody môže uplatniť proti ktorémukoľvek z nich. Súd prvej inštancie sa podľa odôvodnenia napadnutého rozsudku nestotožnil ani s argumentáciou žalovaného, že k vzniku škody prispel aj žalobca tým, že i napriek tomu, že roztržka pôvodne nevznikla medzi nimi a žalobca videl, v akom je žalovaný psychickom rozpoložení, ťahal ho za tričko, a tým z jeho pohľadu následný útok vyprovokoval. Súd prvej inštancie v tomto smere v odôvodnení napadnutého rozsudku skonštatoval, že hoc i žalobca žalovaného ťahal za tričko, následný útok žalovaného a ďalších dvoch osôb na jeho osobu je svojou intenzitou k tomuto konaniu žalobcu neadekvátny. Preto podľa jeho záveru nemožno vyjsť z toho, že žalobca konanie žalovaného vyprovokoval. Napokon sa súd prvej inštancie vo vzťahu k základu uplatneného nároku v odôvodnení napadnutého rozsudku vysporiadal tiež so žalovaným vznesenou námietkou premlčania. Vo svojich úvahách v tomto smere vyšiel z toho, že žalovaný sa o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá dozvedel, pokiaľ ide o odškodnenie bolesti dňa 5.9.2014 (zo znaleckého posudku MUDr. Dušana Hrubalu, CSc.), pokiaľ ide o výšku náhrady za stratu na zárobku najneskôr dňa 7.9.2015, kedy si tento nárok na náhradu škody už uplatnil trestnom konaní a o škode spočívajúcej v znášaní nákladov na dopravu do zdravotníckeho zariadenia sa žalobca podľa názoru odvolacieho súdu dozvedel v okamihu ich vynaloženia. Riadnym uplatnením všetkých nárokov na náhradu škody v adhéznom konaní dňa 7.9.2015, došlo podľa záveru súdu prvej inštancie k zastaveniu plynutia premlčacej doby. Jej plynutie pokračovalo až právoplatnosťou uznesenia, ktorým bol žalobca s nárokom na náhradu škody odkázaný na civilné sporové konanie (3.6.2016). Za týchto okolností bola podľa posúdenia súdu prvej inštancie žaloba podaná na súde dňa 12.09.2016 ešte pred premlčaním uplatneného práva. Čo do výšky odškodnenia pretrpenej bolesti priznanej v sume 1.566,- Eur vyšiel súd prvej inštancie z lekárskeho hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia žalobcu (95 bodov) a z hodnoty bodu, zodpovedajúcej priemernej mesačnej mzde zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky v kalendárnom roku 2013 (16,48 Eur). Rozsah straty na zárobku počas pracovnej neschopnosti žalobcu súd prvej inštancie objektivizoval na podklade jej vyčíslenia zamestnávateľom. Pokiaľ ide o náhradu hotových výdavkov, súd prvej inštancie považoval za súvisiace s liečbou žalovaným spôsobených poranení, a preto žalobcom účelne vynaložené náklady na dopravu motorovým vozidlom k lekárovi v dňoch 12.4.2014, 14.4.2014 a 24.4.2014. K tomuto záveru dospel súd prvej inštancie na podklade úvahy, že použitie motorového vozidla (namiesto prostriedku hromadnej dopravy) odôvodňoval fyzický a psychický stav žalobcu. Vysvetlil v tomto

smere, že dňa 12.04.2014, teda v deň úrazu v nočných hodinách, žalobca iným spôsobom ani nemal možnosť absolvovať ošetrovanie pre neexistujúce spojenie hromadným dopravným prostriedkom. V ďalších dvoch prípadoch odôvodňoval použitie motorového vozidla charakter žalobcom utrpených poranení, medzi inými tiež poranenie tváre. Za použitie motorového vozidla na dopravu k lekárovi súd prvej inštancie priznal žalobcovi okrem náhrady za spotrebované pohonné hmoty tiež náhradu za opotrebenie motorového vozidla (tzv. základnú náhradu) vo výške vyplývajúcej z analogického použitia ust. § 7 zák. č. 283/2002 Z. z. Za omeškanie žalovaného so zaplatením priznanej náhrady škody v sume 1.879,70 Eur súd prvej inštancie priznal žalobcovi úroky z omeškania s použitím ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v percentuálnej výške vyplývajúcej z ust. § 3 ods. 1 nar. vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, v znení neskorších zmien a doplnkov. Počiatok omeškania žalovaného (dňa 23.3.2017) pritom prvoinštančný súd odvodil s použitím ust. § 563 Občianskeho zákonníka od právnej skutočnosti doručenia výzvy na plnenie žalovanému, za ktorú v okolnostiach prípadu považoval doručenie žaloby. Pokiaľ sa žalobca domáhal priznania úrokov z omeškania aj za skoršie obdobie - od podania žaloby (12.9.2016), v tomto rozsahu súd prvej inštancie žalobu zamietol. Za dôvodne uplatnené prvoinštančný súd nepovažoval ani žalobcom požadovanú náhradu nákladov na dopravu k znalcovi dňa 20.8.2014. Tieto náklady súd prvej inštancie nepovažoval za vyvolané žalovaným, nakoľko znalec posudzoval zdravotný stav žalobcu pre účely trestného konania, navyše v čase, kedy bol žalobca už uschopnený na výkon prác. I v tejto časti súd prvej inštancie žalobu (včítane zodpovedajúceho príslušenstva) zamietol. Rozhodnutie o trovách konania súd prvej inštancie odôvodnil s poukazom na ust. § 255 ods. 1 C.s.p. procesným úspechom žalobcu v podstatnej časti predmetu konania, s konštatovaním, že jeho neúspech bol len nepatrný.

5. Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie s návrhom, aby ho odvolací súd zrušil. Žalobca v odvolaní v prvom rade namietal proti záveru súdu prvej inštancie o výlučnom zavinení škody jeho osobou. Vo svojej odvolacej argumentácii v tomto smere odvolateľ akcentoval skutočnosť, z ktorej vyšiel aj súd prvej inštancie, že konflikt pôvodne nevznikol medzi ním H. N. a V. H. na jednej strane a žalobcom na strane druhej, ale s jeho synom. Žalobca v čase vzniku konfliktu v pohostinstve navyše ani nebol prítomný. Podľa názoru žalovaného, za daných okolností je potrebné vyjsť z toho, že žalobca tým, že sa do už prebiehajúceho konfliktu dodatočne zapojil tak, že ho začal ťahať za tričko, a to až takou intenzitou, že ho roztrhal, škodový dej vyvolal. Podľa logického predpokladu odvolateľa totiž, ak by žalobca do pohostinstva vôbec neprišiel, alebo ak by sa do konfliktu nezapojil, nič by sa mu nestalo. Podľa vnímania danej situácie žalovaným nenapadol on žalobcu, ale naopak, žalobca jeho. Mieru pričinenia žalobcu k vzniku škody umocňuje podľa odvolateľa fakt, že žalobca prišiel do pohostinstva s vedomím, že v ňom prebieha konflikt, no i napriek tomu nezabezpečil zásah polície, ale prakticky sa podujal sám zjednať nápravu. Na to podľa odvolateľa žalobca nemal oprávnenie, keďže pohostinstvo neprevádzkoval, dokonca ani nebol obyvateľom obce, v ktorej sa toto zariadenie nachádzalo. Z tohto konania žalobcu možno podľa žalovaného vyvodit', že jeho úmyslom bolo vyvolať ďalší konflikt, alebo v už prebiehajúcom konflikte pokračovať. Tieto skutočnosti podľa odvolateľa nezodpovedajú záveru súdu prvej inštancie o nepatrnej miere zavinenia za vznik škody žalobcu. Žalovaný v odvolaní nesúhlasil ani so skutkovým zistením súdu prvej inštancie, že na dopravu k lekárovi žalobca použil motorové vozidlo. Namietal v tomto smere, že súd prvej inštancie tento skutkový nálež vyvodil len na podklade tvrdenia žalobcu bez toho aby ho mal za dôkazne podložený. Akcentoval v tejto súvislosti, že lekárske správy preukazujú len to, že žalobca absolvoval vyšetrenia; k spôsobu dopravy žalobcu k lekárovi však už výpovednú hodnotu nemajú. Vo vykonanom dokazovaní nemá podľa odvolateľa oporu ani skutkový nálež súdu prvej inštancie, že psychický stav žalobcu odôvodňoval použitie motorového vozidla namiesto prostriedku verejnej dopravy. Žalovaný v nadväzujúcej argumentácii zdôraznil, že psychický stav žalobcu jednak vôbec nebol predmetom dokazovania a jednak, že pokiaľ by aj bol zhoršený, odôvodňovalo by to skôr použitie prostriedku verejnej dopravy, keďže je psychicky menej náročná. Odvolateľ v tejto súvislosti upriamil pozornosť na to, že zák. č. 8/2009 Z. z. vo svojom ust. § 4 ods. 2 písm. f) dokonca výslovne zakazuje viesť motorové vozidlo v stave zníženej schopnosti (tiež) v dôsledku úrazu, choroby, nevoľnosti alebo únavy. Pokiaľ by sa preto i preukázalo, že žalobca na dopravu k lekárovi použil motorové vozidlo, nebolo by možné priznať mu za to zodpovedajúcu náhradu preto, že konal protiprávne. Dostatočnú dôkaznú oporu nemá podľa odvolateľa ani záver súdu prvej inštancie, že použitie motorového vozidla namiesto prostriedku verejnej dopravy si vyžiadalo poranenie tváre žalobcu. Žalovaný v tejto súvislosti v odvolaní poznamenal, že z vykonaných dôkazov nevyplýva, po akú dobu mal žalobca poranenú tvár, pričom žalobca netvrdí, aby toto poranenie trvalo aj v čase vyšetrenia dňa 24.4.2014 (posledného z posudzovaných). Nepreukázaným zostalo podľa odvolateľa tiež miesto, z ktorého žalobca k lekárom vycestoval, preto podľa jeho úvahy nemožno skutkovo vylúčiť, že

k lekárovi absolvoval kratšiu cestu, napríklad zo Slavošoviec alebo zo Štítnika, ku ktorým mal žalobca väzbu. Ďalšou skupinou odvolacích námietok žalovaný polemizoval so záverom súdu prvej inštancie, že žalobcovi patrí za použitie motorového vozidla okrem náhrady za pohonné hmoty tiež náhrada za amortizáciu vozidla. Podľa názoru odvolateľa, nakoľko žalobca motorové vozidlo nepoužil v súvislosti s výkonom prác pre zamestnávateľa, je aplikácia zák. č. 283/2002 Z. z. na posúdenie tohto nároku vylúčená. Napokon žalovaný v odvolaní vytkol napadnutému rozsudku tiež nedostatočné odôvodnenie. V nadväzujúcej argumentácii sa žalovaný obmedzil na všeobecný poukaz na požiadavky právnej teórie a praxe na odôvodnenie rozhodnutí bez vyjadrenia konkrétnych nedostatkov, ktorými má napadnuté rozhodnutie v kontexte ním zmieňovaných východísk trpieť. Žalovaný odvolaním napadol tiež výrok rozsudku o trovách konania. Zastával názor, že skutočnosť zapojenia sa žalobcu do prebiehajúceho (podľa odvolateľa dokonca „už končiaceho“) konfliktu je potrebné posúdiť ako dôvod hodný osobitného zreteľa, odôvodňujúci použitie v rozhodnutí o trovách konania moderačného oprávnenia podľa ust. § 257 C.s.p. Svojimi odvolacími námietkami, poukazujúcimi na procesné pochybenie súdu prvej inštancie pri odôvodňovaní napadnutého rozsudku, na nesprávnosť jeho skutkových záverov na základe vykonaného dokazovania a na nesprávnosť právneho posúdenia veci, žalovaný podľa posúdenia odvolacieho súdu uplatnil odvolacie dôvody podľa ust. 365 ods. 1 písm. b), f) a h) C.s.p. V odvolaní žalovaný citovaný odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d) C.s.p. nebol podopretý konkrétnymi odvolacími námietkami a výhradami, ktoré by poukazovali na prítomnosť inej vady v konaní, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a tak podľa posúdenia odvolacieho súdu nebol tento ďalší odvolací dôvod žalovaným materiálne, a preto ani procesne účinne uplatnený. Odvolací súd v tejto súvislosti poznamenáva, že v zmysle ust. § 380 ods. 2 C.s.p. na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, musí prihliadať, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené. Naproti tomu, vo vzťahu k ostatným odvolacím dôvodom, je odvolací súd podľa ust. § 380 ods. 1 C.s.p. viazaný ich vymedzením v odvolaní, a preto na iné pochybenia súdu prvej inštancie, ktoré by mohli byť v súlade s ust. § 365 C.s.p. dôvodom na podanie odvolania, odvolací súd pri svojom rozhodnutí o odvolaní prihliadať nemôže, aj keby takéto porušenia zistil (por. Števíček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, 1269s).

6. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného nevyjadril.

7. Zamietavý výrok rozsudku (II) nebol odvolaním napadnutý. V tejto časti rozsudok nadobudol právoplatnosť v zmysle ust. § 367 ods. 2 a ods. 3 C.s.p., a preto v nej nebol v odvolacom konaní preskúmaný.

8. Vo vzťahu k ostatnej časti napadnutého rozsudku (výroky I a III) Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas (§ 362 C.s.p.), oprávnenou osobou (§§ 359 až 361 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné (§§ 355 až 358 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario C.s.p.), v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 C.s.p., z hľadiska odvolaním uplatnených odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) C.s.p. a s prihliadnutím na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle ust. § 380 ods. 2 C.s.p. a dospel k záveru, že v tejto časti je napadnutý rozsudok vecne správny. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 18.12.2019 po predchádzajúcom oznámení miesta a času tohto procesného úkonu na úradnej tabuli a na webovej stránke tunajšieho súdu a pri zachovaní lehoty podľa ust. § 219 ods. 3 C.s.p.

9. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, a preto sa v súlade s ust. § 387 ods. 2 C.s.p. v odôvodnení obmedzil len na skonštatovanie, že dôvody, na ktorých podľa odôvodnenia napadnutého rozsudku spočíva rozhodnutie súdu prvej inštancie, považuje bez akýchkoľvek výhrad za vecne správne (§ 387 ods. 1 C.s.p.) a tiež úplné z hľadiska všetkých kľúčových otázok nastolených v priebehu konania pred súdom prvej inštancie oboma procesnými stranami (§ 387 ods. 3 veta prvá C.s.p.). Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia, reagujúc tým zároveň na podstatné tvrdenia žalovaného v odvolaní (§ 387 ods. 3 veta druhá C.s.p.), odvolací súd dodáva:

10. Žalovaný svojimi odvolacími námietkami poukazujúcimi na nedostatky odôvodnenia napadnutého rozsudku nastolil predmetom odvolacieho prieskumu tiež správnosť procesného postupu prvoinštančného súdu z hľadiska rešpektovania jeho práva na riadne odôvodnenie rozhodnutia (§ 365 ods. 1 písm. b) C.s.p.).

11. Podľa ust. § 220 ods. 2 C.s.p., v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

12. Vo všeobecnosti odôvodnenie je tou časťou rozsudku, v ktorej súd vysvetľuje, akým spôsobom a z akých dôvodov dospel ku konkrétnemu rozhodnutiu. V citovanom ustanovení preto zákon určuje konkrétne požiadavky na obsah odôvodnenia rozsudku tak, aby z neho bola zrejmá jeho opodstatnenosť, zákonnosť a spravodlivosť. Zákon vyžaduje, aby súd v odôvodnení rozhodnutia vymedzil tiež, ktoré skutočnosti boli pre jeho rozhodnutie zásadné, ktoré z nich boli medzi stranami nesporné a aké skutkové závery a na podklade ktorých dôkazov urobil vo vzťahu k skutočnostiam sporným. V odôvodnení rozsudku súd vysvetlí, aké skutkové zistenie odôvodnilo aplikáciu zvolenej právnej normy, podá jej interpretáciu na konkrétne okolnosti prípadu a vyvodí z nej závery o spornom práve či povinnosti. Povinnosťou súdu je v odôvodnení sa vysporiadať tiež s rozhodujúcimi argumentmi strán; z odôvodnenia má pritom podľa právnej praxe vyplývať dôvod, pre ktorý súd prijal či odmietol rozhodujúce argumenty, pričom len konštatovanie nesprávnosti či irelevantnosti argumentácie bez náležitého zdôvodnenia, požiadavku riadneho odôvodnenia nespĺňa.

13. Už skoršia judikatúra Najvyššieho súdu SR (R111/1998) zastávala názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmätočnosť a prípustnosť dovolania; nepreskúmateľnosť bola považovaná len za vlastnosť (vyjadrujúcu stupeň kvality) rozhodnutia súdu, v ktorej sa navonok prejavila tzv. iná vada konania, majúca za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b) O.s.p.). S tým názorom sa stotožnil aj Ústavný súd SR (por. rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015, III. ÚS 288/2015 a I. ÚS 547/2016). Na základe, podľa ktorej nepreskúmateľnosť zakladá (len) „inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.“, zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko Najvyššieho súdu SR č. R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov, podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Zmeny v procesnej úprave, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne. I naďalej teda z pohľadu odvolacích dôvodov nepreskúmateľnosť rozhodnutia predstavuje nesprávnosť postupu súdu, ktorým sa odníma strane sporu možnosť uskutočniť jej procesné práva v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p. (z hľadiska podmienok prípustnosti dovolania podľa ust. § 420 písm. f) C.s.p.; do 30.6.2016 ust. § 237 ods. 1 písm. f) O.s.p.) len v celkom ojedinelých (extrémnych) prípadoch, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (por. Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). Za procesnú vadu konania podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p. (§ 420 písm. f) C.s.p.) teda nemožno považovať to, že súd prvej inštancie neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa (por. uznesenie NS SR sp. zn. 5 Cdo 84/2017 zo dňa 25.10.2017). I Ústavný súd SR v zmysle svojej judikatúry považuje za protiústavné a aj arbitrárne len tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

14. Súd prvej inštancie podľa zistenia odvolacieho súdu v rozsiahlom odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, čoho sa žalobca domáhal i aké bolo procesné stanovisko žalovaného k žalobe; z ich tvrdení a argumentácie výstižne vyseletoval podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty a vo vzťahu k rozhodujúcim sporným skutočnostiam podrobne ozrejmil tiež aké zistenia vyplynuli z toho - ktorého z vykonaných dôkazov. Zistené skutočnosti následne zrozumiteľne a v súlade so zásadami formálnej logiky premietol do rozhodujúcich skutkových záverov a z nich právnymi úvahami zdôvodnil výber právnych noriem, ktoré aplikoval, a tiež aj konkrétne následky, ktoré z nich za daného skutkového stavu vyvodil. Vo svetle východísk uvedených v predchádzajúcom bode, podľa posúdenia odvolacieho súdu nemožno odôvodnenie napadnutého rozsudku v žiadnom prípade považovať ani za arbitrárne ani

za úplne odchylné od veci samej a ani za extrémne nelogické, a preto odvoláciu námietku žalovaného proti odôvodneniu napadnutého rozsudku, odvolací súd posúdil len ako nespokojnosť odvolateľa so závermi prezentovanými v odôvodnení, ktorá ako už bolo zmienené, nezakladá nesprávnosť postupu súdu, ktorým sa odníma strane sporu možnosť uskutočňovať jej procesné práva, a teda dôvodnosť odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p. Odvolací súd pre úplnosť poznamenáva, že vo vzťahu k obsahovým požiadavkám odôvodnenia rozhodnutia, vyplývajúcim z ústavného práva na spravodlivé súdne konanie Ústavný súd Slovenskej republiky formuloval, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania (stranami), ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu, uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, preto postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka konania na spravodlivé súdne konanie (IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05).

15. Žalovaný v odvolaní spochybnil tiež skutkové závery súdu prvej inštancie, že žalobca na dopravu k lekárovi použil osobné motorové vozidlo, že tieto cesty uskutočnil na trase Čierna Lehota - Rožňava a späť, a že použitie motorového vozidla si vyžiadal jeho zdravotný stav.

16. Podľa ust. § 149 C.s.p. prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

17. Podľa ust. § 366 C.s.p. prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

18. V citovanom ust. § 366 C.s.p. je vyjadrený systém neúplnej apelácie odvolacieho konania, podstata ktorého spočíva v zásadnej nemožnosti prihliadať v odvolacom konaní na odvoláciu námietku, založenú na uplatnení takého prostriedku procesného útoku alebo procesnej obrany, ktorá nebola uplatnená už pred súdom prvej inštancie, a to až na taxatívne stanovené výnimky - skutočnosti poukazujúce na nedostatok podmienok konania, vylúčenia sudcu alebo obsadenia súdu, ktorými má byť preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej alebo ktoré odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť pred súdom prvej inštancie.

19. Žalovaný v priebehu konania pred súdom prvej inštancie nepoprel tvrdenia žalobcu, že na dopravu k lekárovi použil osobné motorové vozidlo, že tieto cesty uskutočnil na trase Čierna Lehota - Rožňava a späť (pozn. odv. súdu: tieto tvrdenia uviedol žalobca v žalobe), a že použitie motorového vozidla si vyžiadal jeho nepriaznivý zdravotný stav (pozn. odv. súdu: toto tvrdenie žalobca predniesol na pojednávaní dňa 4.12.2018). K popretiu uvedených tvrdení žalobcu, a teda k uplatneniu tohto prostriedku procesnej obrany žalovaným, došlo až v odvolaní. Pritom ani z odvolania a ani z obsahu spisu podľa posúdenia odvolacieho súdu nevyplývala skutočnosť, pre ktorú by tento prostriedok nemohol žalovaný uplatniť už v priebehu prvoinštančného konania. Na tomto základe, keďže popreté tvrdenia sa netýkali procesných podmienok konania, vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia sudcu a posudzovaný prostriedok procesnej obrany žalovaného nesmeroval ani k preukázaniu vady konania, odvolací súd vyhodnotil odvoláciu námietku na ňom založenú za procesne neprípustnú novotu, ktorú nemožno v odvolacom konaní použiť v zmysle ust. § 366 C.s.p.

20. Pokiaľ ide o odvolateľom nastolenú otázku zavinenia za škodu poškodeného, odvolací súd konštatuje, že žalovaný svoje tvrdenia a argumentáciu, ktorou sa snaží presvedčiť o tom, že k vzniku škody prispel i sám žalobca, tak, že ho ťahal za tričko a tým vlastne vyprovokoval následný útok žalovaného, H. voči jeho osobe, v celom rozsahu odvolacích námietok predniesol už v priebehu konania pred súdom prvej inštancie. Ten sa v odôvodnení napadnutého rozsudku s touto časťou obrany žalovaného presvedčivo vysporiadal, pričom odvolací súd jeho dôvody považuje za správne, a tiež dostatočne presvedčivé. Len na zvýraznenie ich správnosti sa odvolaciemu súdu žiada doplniť, že poškodenie zdravia žalobcu bolo nesporne spôsobené výlučne údermi a kopancami žalovaného, H. N. a V. H., pričom v konaní nevyšla najavo taká skutočnosť, ktorá by škodu na zdraví kauzálnu

spájala s konaním tiež žalobcu. Pokiaľ aj žalobca ťahal žalovaného za tričko, neberúc pritom do úvahy vôbec to, že tým žalobca nesporne mienil len ochrániť svojho syna, ktorého žalovaný rovnako fyzicky napadol, nemožno podľa odvolacieho súdu považovať za následok takéhoto konania alebo prirodzenú či ospravedlniteľnú reakciu naň, pokiaľ len z tohto dôvodu traja ľudia žalovaného na verejnosti surovo zbili. V podstate z tých istých dôvodov odvolací súd nemohol prisvedčiť ani argumentácii žalovaného, že zavinenie poškodeného predstavuje dôvod hodný osobitného zreteľa, opodstatňujúci pri rozhodnutí o trovách konania použitie mimoriadneho zmierňujúceho oprávnenia podľa ust. § 257 C.s.p.

21. Napokon žalovaný v odvolaní nesúhlasil ani so spôsobom právneho posúdenia nároku na náhradu za opotrebenie motorového vozidla súdom prvej inštancie. Odvolateľ sa nemýli, pokiaľ v súvisiacej argumentácii odmieta priamu aplikovateľnosť zák. č. 283/2002 Z. z. na prejednávajúcu vec. Nepostrehol však, že ani súd prvej inštancie nemal na použiteľnosť tejto normy iný názor a vyšiel z neho popri aplikácii zákonných ustanovení o zodpovednosti za škodu len analogicky. Za podstatnú v tejto súvislosti odvolací súd považuje skutočnosť, že i opotrebenie motorového vozidla, ku ktorému nesporne dochádza každým jeho použitím, predstavuje úbytok v majetkovej sfére, ktorý pokiaľ má škodový základ, je potrebné považovať za škodu. Odvolací súd v tejto súvislosti pripomína, že právna prax (por. napr. uznesenie NS SR sp. zn. 4 M Cdo 23/2008 zo dňa 21. decembra 2009) pod pojmom škoda v zmysle ustanovenia § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka chápe ujmu, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom, t.j. peniazmi, a je teda napravitelná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým poskytnutím peňazí, ak nedochádza k naturálnej reštitúcii. Rozlišujú sa dva druhy škody, a to skutočná škoda a ušlý zisk. Skutočnou škodou sa rozumie ujma spočívajúca v zmenšení majetkového stavu poškodeného a reprezentuje majetkové hodnoty, ktoré bolo nutné vynaložiť, aby došlo k uvedeniu veci do predošlého stavu. To, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk), je ujmou spočívajúcou v tom, že u poškodeného nedošlo v dôsledku škodnej udalosti k rozmnoženiu majetkových hodnôt, hoci sa to s ohľadom na pravidelný beh vecí dalo očakávať. Ušlý zisk sa neprejavuje zmenšením majetku poškodeného (úbytkom aktív, ako je to u skutočnej škody), ale stratou očakávaného prínosu (výnosu). Pokiaľ ide o rozsah opotrebenia, možno objektívne konštatovať, že exaktné zistenie tohto údaja s vynaložením ekonomicky prijateľných nákladov prakticky neprichádza do úvahy. Z toho dôvodu zákonodarcu v pracovnoprávných vzťahoch pristúpil k jeho paušalizovaniu. Podľa názoru odvolacieho súdu niet zábrany, pre ktorú by takto vyjadrená hodnota opotrebenia nemohla byť, pokiaľ už priama aplikácia zák. č. 283/2002 Z. z. neprichádza do úvahy, pre rozhodnutie o výške aspoň smerodajná.

22. Z týchto dôvodov odvolací súd s použitím ust. § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil vecne správny rozsudok súdu prvej inštancie ako v napadnutom vyhovujúcom výroku, tak aj v závislom výroku o trovách konania, majúcom správny základ v podstatnom procesnom úspechu žalobcu v spore.

23. Podľa ust. § 396 ods. 1 C.s.p. ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

24. Podľa ust. § 255 ods. 1 C.s.p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

25. V odvolacom konaní mal žalobca plný procesný úspech, a preto mu v súlade s citovaným zákonným ustanovením vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalovanému, ktorý bol v odvolacom konaní neúspešný. Nakoľko však podľa obsahu spisu žalobcovi v odvolacom konaní trovy nevznikli a ich vynaloženie nemožno ani rozumne predpokladať, odvolací súd rozhodol o trovách konania tak, že žiadnej zo strán nárok na ich náhradu nepriznal.

26. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné (§ 355 C.s.p.).

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej

veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak: a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Táto povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.)